

Föreningen Svenskbyborna

Nyhetsbrev, januari 2015

Hej alla vänner!

Det är tuffa tider i Ukraina, något jag ofta tänker på när det gnälls härhemma. Och jag är så tack-sam över det val mina farföräldrar gjorde 1929 när de stannade i Sverige.

Det är full fart i föreningen och positiva vindar, intresset för föreningens träffar och fester har varit stort, i stort sätt alltid fullbokat.

Det märks också att efterfrågan på föreläsningar om svenskbyborna har ökat, vi är flera stycken som varit ute och berättat om föreningen och Gammalsvenskby under året. Dels har många gotlänningar fått upp ögonen för den speciella historien efter Länsteaterns musikal om Svenskbyborna, men sen har också tyvärr krisens Ukraina gjort att Gammalsvenskby uppmärksammas.

Tack festkommittén för en utomordentlig höst-träff. Träffen i Vänge samlade 120 personer och festkommittén hade som vanligt ordnat fantastisk borsjtj och nybakat bröd. Kvällens föreläsare var Jörgen Hedman. Vi hade också besök från Svenskbyn. Träffen i Hammarbykyrkan i Stockholm var också mycket uppskattad och välbesökt, med ca 50 medlemmar. Staffan Beijer höll gudstjänst och Jörgen Hedman föreläste. Tack alla som såg till att den träffen kom till stånd.

Vill du veta vad som är på gång föreningen och i byn?

Gå in på hemsidan www.svenskbyborna.se och vår facebook-grupp som ständigt uppdateras!

Sofia Hoas, ordförande

Svenskbybornas Museum på gång

Museigruppen och styrelsen har arbetat intensivt för att hitta en bra lösning för att skapa det permanenta museet. Nu har vi enats kring ett förslag, som innebär att Svenskbygården byggs om invändigt för att bli Svenskbybornas museum. Svenskbygården har blivit för liten när vi ordnar träffar, vilket gör att det är bättre att hyra in oss i större lokaler för fester och träffar.

Planen är att trappen och toaletter flyttas, så vi får till en ny samlingssal med angränsande kök för 25-30 personer, där vi kan ha mindre möten, föreläsningar och körövningar etc. Utställningen bygger vi i nuvarande salen. Vi planerar för en modern utställning med filmklipp, bildvisningar och ljudupptagningar. Även övervåningen får bättre planlösning där vi kan inrymma arkiv och bibliotek och ha studiecirkelverksamhet.

Kostnadskalkylen är nu rimlig, vi räknar med en sammanlagd kostnad på c:a 500 000 kr, där bygget, digitalisering av bild- och föremålskataloger samt produktion av utställningen ingår. Föreningen har tack vare energiska medlemmar fått generösa bidrag från bl.a. Kungen & Drottningen, Gotlands gille, Sällskapet DBW och direkt från medlemmar, sammanlagd c:a 190 000 kr. Vi är fantastiskt nöjda med det utfallet! Det är en god grundplåt och vi vågar oss därför på att börja bygget i februari och planerar att vara klara för öppning sommaren 2015. Sen kan vi fortsätta utveckla och komplettera själva museet efter hand. Det är viktigt att det blir ett levande museum.

Vi kommer också att behöva hjälp med ideell arbetskraft. Vi behöver kompetens på digitalisering, de analoga katalogerna ska läggas in i en databas. Det behövs också hjälp vid själva ombyggnationen. Och vi behöver mer pengar! Kan du tipsa om vart vi kan söka, eller vill du själv ge en peng?

Alla bidrag mottages tacksamt!

Har ni frågor kring museet, hör av er till byggkommittén genom Kjell Kotz 0498-570 24.

Dags att betala medlemsavgift och hjälp oss värva fler medlemmar!

Föreningen tappar medlemmar, fast vi vet att intresset ökar. Så nu ber vi er om hjälp att värva fler medlemmar bland nära, kära och andra ni vet skulle vara intresserade. Medlemsavgifterna är ryggraden i föreningens ekonomi och är oerhört viktig. Och ju fler vi blir desto bättre!

Årsavgiften för 2015 är 150 kr per person, hemmavarande barn 50 kr dock högst 350 kr (familj boende på samma adress.)

Betalas till pg 187879-2. Kom ihåg att skriva namn och aktuell adress.

Frågor? Ring Britta Hinas Persson 0498-531 50.

Luciafirande på ålderdomshemmet 2014

Svenskundervisning i Svenskbyn

Föreningen fick fortsatt ekonomiskt stöd från "Oscar Ekmans stiftelse" för att fortsätta med svenskundervisningen i byn. Larissa Belei har undervisning två gånger i veckan, eleverna studerar som tidigare på sin fritid. Det är en ungdomsgrupp och en vuxengrupp. Till lucia ordnar Larissa ett luciatåg med sång med den unga gruppen som är mycket uppskattat.

Vi har också fått pengar till att fortsätta ungdomsutbytet mellan Sverige och byn, så att det skapas goda relationer för framtiden och att eleverna får möjlighet att träna på sin svenska.

ICLD-projektet

(Internationella Centret för Lokal Demokrati.)

Region Gotland är vänort med Gammalsvenskby. Region Gotland startade i juni 2014 ett kunskapsprojekt med en förstudie, med en planerad tre-årigt förlängning med medel från "ICLD". Pengarna går till utbytesresor och kunskapsutbyte. Syftet är att stärka bygemenskapen, skapa fler arbetstillfällen och öka inkomsterna till byn genom att bl.a. utnyttja det gemensamma svenska kulturarvet. I november 2014 gjordes den första resan ner till byn för att ta reda på vad de kommunanställda i Svenskbyn behöver för kunskap. Det arbetades hårt i dagarna tre för att tillsammans göra en nulägesanalys genom SWOT-analyser och samtal, för att veta inom vilka områden det behövs stöd och också vad Svenskbyn kan bidra med för kunskap till Region Gotland. Det var mycket spännande att höra vad byborna anser att det finns för hot och möjligheter. Och det visade sig att det var mycket enklare att hitta just möjligheter och styrkor, framför svagheter och hot, som brukar vara det enklaste att hitta i Sverige... Så visst finns det framtidstro, trots att det råder krig i landet. Föreningen är genom Sofia Hoas med i projektet.

Tack till Rebeckasystrarna!

som till jul överlämnade en gåva på 5000 kr till föreningen som ska gå till det humanitära arbetet i Gammalsvenskby. Vi tackar så mycket och ser till att hjälpen kommer fram.

Jubileum i Kanada

Våra vänner i Kanada firar 85-årsjubileum den 8-9 augusti i Alberta. Det finns några från Sverige som planerar att åka dit. Hör av er om någon mer är intresserad av att följa med!

Byborna behöver hjälp i krigets skugga

Putins aggressioner i Ukraina gör bl.a. att den lokala valutan Hrivna har fallit. Det drabbar byn främst genom att mediciner och kol blivit mycket dyrt för byborna. Flera av de yngre har också blivit inkallade. De behöver extra mycket hjälp i dessa oroliga tider. Föreningen ser till att hjälpa till där det behövs bäst och garanterar att insatta medel kommer fram.

Sätt in pengar på pg 187879-2

100 kr är till stor hjälp till någon i byn!

Resa till Gammalsvenskby 2015.

Jag kan glädjande nog berätta att Karl-Erik Tysk och Tage Brolin planerar att ordna en resa till Gammalsvenskby via Odessa den 27 april-4 maj. För intresseanmälan ring Karl-Erik på 070-213 20 44 eller Tage Brolin. Att åka och träffa människorna i byn är ett minne för livet!

Resa till Dagö 2015

Jörgen Hedman kommer ordna en resa till Dagö i sommar. Håll utkik på hemsidan!

Akernäs 1925(Ognäs,Ogandi) ensamgård. mellan Röicks, Sigalet och Muddas byar på Dagö - släkten Knutas hemgård. på Hiiumaa.

Arkivdag Riksarkivet

Jörgen Hedman planerar också att ihop med föreningen ordna en Arkivdag på Riksarkivet, där ättlingar kan få hjälp att söka efter dokument.

Håll utkik på hemsidan!

Resa till Gammalsvenskby sept 2014

Sofia Hoas

I september åkte Sofia Hoas ner från föreningen till byn för att träffa alla vänner där. Det är alltid fantastiskt att få träffa Sven o Galina Bjelstam och Natascha Hauntunseva som lägger så mycket av sin tid för att vara en länk mellan Sverige och Gammalsvenskby. Det är också viktigt att träffa Larissa och hennes elever på svenskundervisningen.

Med på resan var också Gotlands landshövding Cecilia Schelin Seidegård, Lars Thomsson och journaliststuderande Frida Wänelöf.

Vi fick underbara dagar där landshövdingen och Frida fick bekanta sig med byn, träffa gummorna och lyssna på deras vackra gammalsvenska.

Det var lite nervöst att åka ner till ett oroligt Ukraina. Kriget märktes då det var vägspärrar mellan Odessa och byn. Byborna var oroliga för att ryssen även ska ta området kring byn, då staden Nova Kakchovka i närheten av byn, förser Krim med bevakningsvatten och el. Den lokala valutan har fallit och importvarororna är dubbelt så dyra. Några av de yngre var också inkallade till kriget.

En kväll var vi inbjudan till Carl Sturén i Kakchovka som berättade om storpolitik och om hans syn på Putins annektering av Krim.

Som alltid var det ett kärt återseende att få träffa alla bybor de var oerhört tacksamma för att vi här hemma i Sverige i glömmet dem.

Det känns extra viktigt att stödja byborna nu i denna svåra tid.

Jultraditioner i Gammalsvenskbyn

Sven Bjerlestam

Viktor Norberg

Något om Föreningen Svenskbybornas jultraditioner i Gammalsvenskbyn. Sedan några år tillbaka har Föreningen Svenskbyborna skapat några nya traditioner i Gammalsvenskbyn där folket i byarna får ta del av den anda av generöst givande som för många svenskar hör julen till.

Det var under Birgitta Utas tid som ordförande i Svenskbyföreningen som man började uppmärksamma julen i Gammalsvenskbyn. Det första man införde var att bjuda på kyrklunch i samband med 4-e adventsgudstjänsten då alla kyrkobesökarna bjuds en lätt lunch som består av bredda smörgåsar, kaffe, te samt lite sötsaker och frukt som dessert. I år liksom tidigare år så bekostades lunchen av familjen Françoise och Bertil Gustafsson i

Stockholm. Vid samma tillfälle får barnen i kyrkans barnkör och i byns två förskolor en godispåse och detta året fick även skolbarnen i klasserna 1-4 varsin godispåse vilket naturligtvis uppskattades stort. En annan trevlig tradition som också introducerades av Birgitta Utas är att föreningen ger ett ljus till alla kyrkobesökarna. Ljuset skall symbolisera att alla i Svenskbyföreningen särskilt inför julen tänker på sina fränder i Zmejvka.

I Gammalsvenskbyn finns det även många som har det svårt, de som är sjuka och mer eller mindre bundna till sängen. Till julen får även dessa människor traditionsenligt en uppvaktning från Sverige med ett besök av kyrkans diakon; Tatjana Schultz som åker hem till dem med lite extra god mat inför julen. Denna stort uppskattade tradition bekostades i år av Hjördis Nilsson i Klippan. Svenskbyföreningen delar dessutom ut julgåvor till personer som man har ett speciellt samarbete med som; borgmästaren, byns läkare samt andra nyckelpersoner vilka bistår föreningen på olika sätt. Dessa inte alltför omfattande traditioner har rönt stor uppskattning och tacksamhet för alla i Gammalsvenskbyn från såväl enskilda personer men inte minst från de olika institutionerna som daghem, skolor, vårdcentralen och ålderdomshemmet. Dessa traditioner skapade av svensk generositet ger ökad sammanhållning och förståelse mellan alla svenskar och sina vänner i Zmejvka. Vi får naturligtvis hoppas att dessa enkla traditioner skall kunna bestå eller rent av kunna utökas i framtiden.

85-årsjubileum

Anneli Utas

En maskinhall på Lövsta landsbygdscentrum kan faktiskt trots allt bli en väldigt fin festlokal! 2014 var det 85 år sedan svenskbyborna kom, som dom säger, HEM till Sverige. Det firade vi hela dagen och på kvällen den 1 augusti. Vi var ca 250 personer som njöt av god mat av Lövstakocken och den fina lokalen som festkommittéen fixat.

